

Oponentní posudek doktorské disertační práce s názvem Procesní řízení vysokoškolského vzdělávání

Autor: Ing. Lukáš Trčka

Cíl práce a jeho aktuálnost.

Pokud jde o aktuálnost tématu DDP, pak jedině mohu souhlasit s doktorandem, že: Vysokoškolské vzdělání, je v současnosti kritizováno, zejména pro snižující se kvalitu svých výstupů a rostoucí nákladové požadavky. Nejčastějšími řešenými otázkami jsou formulace koncepcí a strategií rozvoje vysokoškolského vzdělávání, hodnocení kvality škol, hledání mechanismů řízení a financování, případně spolupráce škol s aplikační sférou. Doktorand ve své disertaci vychází ze základní myšlenky, že kvalitu produktu či služby oceňuje především zákazník. A jedním ze základních přístupů „vtažení“ zákazníka do hry je procesní řízení. Konkretizace cíle proto formuluje doktorand takto:

„Chceme-li přenést základní myšlenky metodiky procesního řízení do prostředí vysokých škol, bude nutné se zabývat novými otázkami jako: „Kdo je zákazník vzdělávacího procesu?“, „Jaké očekávání a jaký užitek má zákazník se spotřebou výstupů vzdělávacího procesu spojené?“ nebo „Lze jednotlivé zákazníky vzdělávacího procesu segmentovat?“.

Hlavním cílem práce je proto návrh „globálního modelu procesů a modely průběhů procesů vysokoškolského vzdělávání založené na definování segmentů externích zákazníků a výzkumu hodnoty pro zákazníka u těchto segmentů“.

Takto definovaný cíl považuji za aktuální a hlavně přínosný jak pro jednotlivé univerzity, tak i celospolečensky.

Použité metody vědecké práce

Pro naplnění výzkumného cíle si doktorand klade celkem 10 výzkumných otázek, které se zabývají jak „okolím“ vzdělávacího systému, tak i jeho vnitřními problémy. K nalezení odpovědí využívá disertant standardní postup vědecké práce, tj nezbytnou literární rešerši, na kterou navazuje kvantitativní a kvalitativní výzkum a to s využitím metod popisné statistiky a příslušných softwarových nástrojů. Kombinaci kvalitativního a kvantitativního výzkumu na výzkumníkoví, v této disertační práci je kvalitativního výzkumu využívá disertant v souladu s tzv. triangulací výzkumu, k vysvětlení a verifikaci výsledků, které přinesl předchozí výzkum kvantitativní. Výzkum sám byl pak disertantem realizován v celkem čtyřech etapách a to na rozsáhlém výzkumné vzorku.

Výsledky disertace

Výsledkem výzkumu disertanta je nalezení odpovědí na výzkumné otázky formulované v cíli své práce a to postupně ve všech 4 etapách výzkumu. Já osobně, z hlediska naplnění hlavní vize disertační práce (zákazník), považuji za významné výsledky etapy 3 a 4. Výsledky výzkumu jsou pak syntetizovány do příslušných procesních kroků v kap. 5.2. Praktickým výstupem je pak návrh modelů procesů vysokoškolského vzdělávání.

Přínosy disertace pro další rozvoj vědy a pro praxi.

Přínosy disertace pro další rozvoj vědy spatřuji především v návrhu modelu, který reflektuje soudobé vysokoškolské vzdělávání v ekonomicko-manažerských oborech v ČR, identifikuje jeho slabá místa a předkládá návrhy jejich řešení. To vše v evropském kontextu vysokoškolského vzdělávání.

Z praktického hlediska je disertace velkým přínosem pro řídicí orgány našich vysokých škol, protože s využitím modelu procesního řízení vysokoškolského mohou školy získat cenná

data o svých externích zákaznících a mohou na ně reagovat a tím zvýšit efektivnost vzdělávacího procesu.

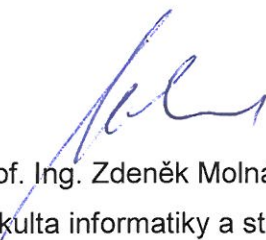
Závěr.

V předložené disertační práci prokázal disertant schopnost samostatné tvůrčí vědecké práce a jeho disertace obsahuje původní výsledky vědecké práce, které rozšiřují poznání v dané oblasti vědeckého bádání.

Po formální stránce je disertační práce je vhodně a přehledně strukturovaná Je napsána čitelným a jasným stylem s řádnými citacemi zdrojů.

V práci jsem neshledal žádná závažná pochybení

Doktorskou disertační práci Ing. Lukáše Trčky, **doporučuji k obhajobě** a po její úspěšné obhajobě doporučuji udělení vědecké hodnosti PhD v oboru Management a ekonomika.

Prof. Ing. Zdeněk Molnár, CSc

Leden 2015

Fakulta informatiky a statistiky, VŠE Praha

Otázky k obhajobě a připomínky k práci

Otázky

1. Trvalým problémem našeho školství je to, že většina studentů maturitních ročníků nevolí studijní obor s ohledem na budoucí uplatnění v oboru. Prokázal to i výzkum doktoranda v 1. etapě. Jak je to v zahraničí? Je to tam také problém?
2. To, že čtyři z deseti absolventů ekonomicko-manažerských oborů nepracují ve vystudovaném oboru, bych nepovažoval za alarmující (str. 108). V dnešní turbulentní dynamické době je trvalé vzdělávání se celoživotní nezbytností a jsou pro ní typické tzv. heterogenní kariéry.
3. Doktorand by asi měl blíže vysvětlit větu: „*Zvýšení životní úrovně vysokoškolsky vzdělaných absolventů je tedy možné za předpokladu výraznějšího odlišení této části populace od osob s nižším stupněm vzdělání*“ (str. 108).
4. Do jaké míry respektuje, resp. do jaké míry „omezuje“ navrhované procesní řízení individualitu vysokoškolského učitele? Je prokázáno, že každá „standardizace“ vede k omezování individualit, což může být někdy na škodu pokroku.
5. V jednom z výzkumů získala nejvyšší významnost problematika nevyhovujících studijních materiálů. Publikace odborných studijních textů (skript) je od roku 2001 nepodporovanou aktivitou. (pro autora publikace nemá žádný bodový přínos). Na západních univerzitách pojem neznají pojem skripta. Studenti mají předepsanou „světovou klasiku“ nehledě na to, že se studijní podklady dnes přesouvají na Internet. Pak je (nebo by měla být) záruka toho, že jsou aktuální.

Připomínky:

1. Bývá zvykem dávat seznam obrázků a tabulek na konec disertace
2. Některé grafy v černobílém provedení (např. 39) jsou „nečitelné“
3. Myslím si, že je zbytečně moc (20) stránek věnováno obecnému popisu problematiky procesního řízení, která je dnes už dostatečně a všeobecně známá. Stejně tak jako obecnému popisu metod popisné statistiky včetně nic neříkajícího obr. 33. Za zbytečný považuji i obr. 34.